

MTÜ Arvamusfestival taotlus Siseministeeriumi kodanikuühiskonna strateegilise partnerluse konkursile prioriteetses suunas “arutelukultuur”.

TALLINN 2025

SISUKORD

1. Üldandmed taotleja ja partneri kohta

TAOTLEJA ANDMED

PARTNERI ANDMED

2. Kinnitus määruse nõuetele vastavusest (§ 6 lg 2)

3. Partnerlus ja partneri kaasamise põhjendus

4. Kavandatavad tegevused ja oodatavad tulemused

4.1. Korraldame interaktiivseid koolitusi ja kursuseid, mis arendavad arutelu-, dialoogi- ja koosloome oskusi.

4.2. Loomme ja uuendame koolitusmaterjale avalikuks kasutamiseks.

4.3. Koolitame treenereid ja mentoreid, kes toetavad arutelukultuuri arendamist.

4.4. Pakume platvormi ja tegevusi avalikuks ja võrdseks ligipääsuks aruteludele ja kaasamiskultuuri edendamiseks, sh sotsiaalmeedias.

5. Tegevuste seosed strateegiatega

6. Tegevuskava ja ajakava

7. Taotleja liikmeskonna ja võrgustiku kirjeldus:

8. Taotleja senine panus ja võimekus tegevusvaldkonna arendamisel:

9. Koostöö Siseministeeriumiga

10. Vastutava meeskonna pädevus ja kogemus

11. Eelarve 2025 - 2027

12. Lisad

1. Üldandmed taotleja ja partneri kohta

TAOTLEJA ANDMED

Taotleja nimi: MTÜ Arvamusfestival

Koduleht: <https://arvamusfestival.ee/>

Registrikood: 80374856

Kontaktandmed: +372 58443547, info@arvamusfestival.ee

Arvelduskonto number ja pank: EE137700771002377691

Taotletav summa: 70 000 aastas

Prioriteetne suund: „Teadlikud ja aktiivsed elanikud“ – Arutelukultuur

Omafinantseeringu suurus: 1,18 mln kolme aasta jooksul

Kaasfinantseeringu suurus: 252 000 kolme aasta jooksul

PARTNERI ANDMED

Taotleja nimi: MTÜ Demokraatiatrenn

Koduleht: <https://demokraatiatrenn.ee/>

Arvelduskonto number ja pank: EE477700771006034561

Registrikood: 80593209

Kontaktandmed: +372 5177 321, info@demokraatiatrenn.ee

2. Kinnitus määruse nõuetele vastavusest (§ 6 lg 2)

Kinnitame, et MTÜ Arvamusfestival ja MTÜ Demokraatiatrenn vastavad kõigile määruses § 6 lg 2 esitatud nõuetele:

Toetab oma põhitegevustega kodanikuühiskonna arengut ning järgib Siseministeeriumi valdkondlikku arengukava ja programmi „Kogukondlik Eesti 2025–2028“;

On tegutsenud arutelukultuuri ja aktiivse kodanikuühiskonna valdkonnas vähemalt kolm aastat;

Omab liikmete aktiivse kaasamise kogemust;

On võimekas osalema poliitika kujundamises ja oma huvirühmade seisukohtade esitamisel;

Järgib vabaühenduste eetikakoodeksit;

Tegutseb avalikult ja läbipaistvalt (info kättesaadav kodulehel);

Puuduvad täitmata kohustused Siseministeeriumi ees;

Maksuvõlg puudub või on ajatatud;

Kõik majandusaasta aruanded on esitatud;

Ei ole pankrotis ega likvideerimisel;

Puuduvad kehtivad karistused.

3. Partnerlus ja partneri kaasamise põhjendus

2019. aastal lõi Arvamusfestival koostöös Taani arutelufestivaliga Folkemodet Eestisse esmakordselt demokraatiatreanni formaadi. Käesoleva taotluse raames kaasab Arvamusfestival partnerina 2020.aastal eraldiseisvana asutatud MTÜ Demokraatiatreanni, et veelgi võimendada demokraatlikes ühiskondades vajalike sotsiaalsete oskuste ja hea arutelutava¹ levimist.

MTÜ Demokraatiatreann on tunnustatud partner avaliku sekori, ühiskondlikele ja haridusvaldkonna organisatsioonidele ning omab laialdast kogemust demokraatiaharidusele ja arutelukultuurile keskenduvate mitteformaalsete haridusprogrammide loomisel ja elluviimisel. Demokraatiatreannide kaudu on koolitatud üle 1500 inimese üle Eesti, neist 95% koolinoored. MTÜ võrgustikus on 18 koolitatud demokraatiatreenerit üle Eesti, suutlikkusega viia läbi 10 erinevale sotsiaalsele oskusele sihitud demokraatiatreanni kolmes keeles (eesti, vene, inglise).

Partnerluse eesmärgiks on tõsta Arvamusfestivali koolituste ja demokraatiatreannide kvaliteeti ning tõhusust. MTÜ Demokraatiatreann pakub spetsiifilist ekspertiisi ja täiendavat metoodilist tuge demokraatiatreannide läbiviimiseks ning Arvamusfestivali arutelujuhtide ja arutelukorraldajate koolitamiseks, mis toetab festivali strateegilisi eesmärke ning Siseministeeriumi arengukavade elluviimist.

Kaasates MTÜ Demokraatiatreannid, laiendame festivali metoodiliste lähenemiste mitmekesisust, pakkudes osalejatele kvaliteetseid praktilisi oskusi, mis suurendavad dialoogi- ja koostöövõimekust nii festivali raames kui ka sellest väljaspool. MTÜ Demokraatiatreann kaudu kaasame arutelukultuuri arendamisse väliseksperte Taanist ning vajaliku koolituse läbinud demokraatiatreenerite võrgustiku Eestist. See koostöö aitab tagada programmi jätkusuutlikkust, tulemuslikkust ja mõju, toetades otseselt Arvamusfestivali kui Eesti suurima demokraatliku arutelukultuuri platvormi arengut.

MTÜ Demokraatiatreann kaasamisega seotud kulud on kuni 10 000 eurot aastas. Need kulud on läbipaistvalt ja selgelt välja toodud eelarves eraldi real, tagades rahastamise otstarbekuse ja läbipaistvuse.

4. Kavandatavad tegevused ja oodatavad tulemused

4.1. Korraldame interaktiivseid koolitusi ja kursuseid, mis arendavad arutelu-, dialoogi- ja koosloome oskusi.

Sarnaselt laulupeoliikumisele on arvamusfestivali kaalukas osa avalikkuse eest varjus olev ettevalmistav protsess mis toimib mitteformaalhariduse platvormina.

¹ <https://arvamusfestival.ee/hea-arutelutava/>

Meie eesmärk on väärtustada ja väärintada eri tasanditel kõiki selles osalejaid.

Korraldame koolitusi ja töötubasid järgnevatele sihtrühmadele:

Festivali vabatahtlikele ja arutelualade koordinaatoritele, kes tagavad arutelude korraldajatega suhtluse ja koostöö. (130 - 250 inimest). Sh 1 demokraatiatreenn arutelukorraldajatele ja 1 demokraatiatreenn Arvamusfestivali vabatahtlikele (aastatel 2026., 2027)

Arutelude korraldajatele ja kodanikuühendustele, kellele anname praktilisi oskusi ja teadmisi arutelude edukaks läbiviimiseks. (100 - 130 inimest)

Lisaks korraldame festivalil kohapeal ja eelarvamusfestivalidel spetsiaalseid mitteformaalhariduslikke tegevusi, nagu demokraatiatreennid ja dialoogiringid, mis on suunatud kõigile osalejatele ja aitavad lisaks harimisele populariseerida head arutelukultuuri ja tulemuslikke aruteluformaate. Hinnanguline osalejate arv: 300 - 700 inimest.

Need tegevused võimaldavad inimestel praktiliselt harjutada dialoogioskusi ning kaasamise meetodeid toetavas ja õppimist soodustavas keskkonnas.

Toetame koolituste kaudu vabatahtlike pikaajalist arengut, pakkudes neile teadmisi ja praktilisi kogemusi, mis aitavad neil olla aktiivsed ka väljaspool festivali. Läbi siinkirjeldatud osalus- ja koolitusformaatide loome ka eeldused ja huvi punktis 4.3 kirjeldatud arutelujuhtide (moderaatorite) /treenerite koolitustel osalemiseks.

Toetame Demokraatiatreennide kaudu arutelu hea tava levikut väljapoole Arvamusfestivali liikumist ja juurdumist arutelukultuuris. Teeme koostööd haridusasutuste ja haridusvaldkonna ühendustega, et korraldada demokraatiartenne koolinoortele ja õpetajatele, ning vabahariduses osalevatele täiskasvanutele.

Samuti loome ja tugevdame mitmepoolseid koostöövõrgustikke kodanikuühenduste, kohalike kogukondade, era- ja avaliku sektori vahel. Selleks toome valdkondade võtmeisikud koolitustel kokku ning disainime koolitused koos- ja rühmaõõ põhisteks. Festivali raames koolitatud korraldajate, arutelujuhtide (vt p. 4.3) ja vabatahtlike kompetentsid aitavad neil panustada kodanikuühiskonda ka festivalivälisel ajal.

Koolituste ja festivalitegevuste fookuses on:

Hea arutelutava rakendamine ja dialoogi juhtimine.
Erinevad dialoogimeetodid ja koosloome tehnikad.
Praktiline tutvumine ja kogemus erinevate aruteluformaatidega.

Erilist tähelepanu pöörame noorte, piirkondlike kodanikuühenduste ja kohalike kogukondade kaasamisele, et tugevdada kohalike kogukondade võimekust osaleda aktiivselt ühiskondlikus dialoogis.

Oodatavad tulemused:

Vähemalt 530 inimest aastas saavad praktilise koolituse arutelu- ja dialoogioskuste arendamiseks.

Noorte osalus koolitustes moodustab vähemalt 25% osalejatest.

Festivalil toimub vähemalt 5 mitteformaalset demokraatiatrenni ja/või dialoogiringi kus osaleb kokku vähemalt 200 inimest.

Vähemalt 85% festivalil osalejatest hindavad tegevusi kasulikuks ja rakenduslikuks.

Aastas osaleb vähemalt 250 inimest demokraatiatrennides väljaspool Arvamusfestivali sündmusi.

4.2. Loome ja uuendame koolitusmaterjale avalikuks kasutamiseks.

Loome, koondame ja uuendame praktilisi koolitus- ja juhendmaterjale, mis on avalikult kasutatavad ja kättesaadavad kõigile arutelukultuuri arendamisest huvitatud organisatsioonidele ja üksikisikutele. Materjalide eesmärk on aidata kaasa kvaliteetsete arutelude planeerimisele, korraldamisele ja juhtimisele ning toetada Eesti arutelukultuuri jätkusuutlikku arengut.

Koolitusmaterjalide teemad ja vormid:

1. Praktiline juhend hea arutelutava rakendamiseks

Selged ja lihtsalt rakendatavad juhised hea arutelutava põhimõtete rakendamiseks erinevates aruteluvormides.

2. Dialoogimeetodite ja kaasamisvõtete juhendmaterjal

Praktilised juhised dialoogimeetodite (sh dialoogiringid ja maailmakohvik) ning kaasamisvõtete kasutamiseks arutelude juhtimisel.

3. Arutelujuhi (moderaatori) käsiraamat ja check-list

Materjal, mis toetab arutelujuhtide ettevalmistust aruteludeks, sisaldades põhjalikke juhiseid argumentatsiooni toetamiseks, eriarvamuste käsitlemiseks ja arutelude

juhtimiseks.

4. Video- ja audiomaterjalid

Avalikult kättesaadavad veebipõhised video- ja audiomaterjalid, mis demonstreerivad head arutelutava ja arutelude juhtimise praktikat, sealhulgas festivali varasemate arutelude näidetel.

5. Interaktiivsed veebipõhised materjalid

Veebipõhine platvorm või veebileht, kus materjalid on interaktiivselt kättesaadavad ja kus osalejad saavad ise läbi teha erinevaid praktilisi harjutusi, teste ja simulatsioone. Demokraatiatreanni formaadi põhjal sünnib e-demokraatiatreann. Koostöös Democracy Fitness rahvusvahelise konsortsiumi ja Tagasi Kooli Sihtasutusega.

Materjalide kättesaadavus ja levitamine:

Kõik materjalid on kättesaadavad Arvamusfestivali veebilehel ja levitatakse laialdaselt läbi festivali sotsiaalmeediakanalite ja partnerorganisatsioonide võrgustike samuti meie endi korraldatud koolitustel.

Koolitusmaterjalide loomisel ja uuendamisel keskendume sellele, et need oleksid universaalsed ning kasutatavad kodanikuühenduste ja kogukondade poolt ka väljaspool festivali.

Oodatavad tulemused:

Igal aastal luuakse või uuendatakse vähemalt 1 kuni 2 põhjalikku juhendmaterjali.

Veebimaterjalide kasutajate arv on vähemalt 300 inimest aastas.

E-demokraatiatreanni tundides osalejate ja materjali kasutajate hulk on ca 100 inimest aastas.

Festivalil osalevatest korraldajatest ja arutelujuhtidest vähemalt 80% kasutab koolitusmaterjale ettevalmistusprotsessis.

4.3. Koolitame treenereid ja mentoreid, kes toetavad arutelukultuuri arendamist.

Meie eriline fookus on arutelujuhtidel. Igal aastal korraldame festivalil osalevate arutelujuhtide ja arutelukorraldajate jaoks praktilisi koolitusi ja töötubasid.

Koolitused keskenduvad järgmistele võtmeteemadele:

Hea arutelutava ja selle praktiline rakendamine

Dialoogi ja argumenteeritud arutelu juhtimise tehnikad

Osalejate kaasamine ja eriarvamuste konstruktiivne käsitlemine

Koosloomeoskused ja konsensuseni jõudmine keerulistes küsimustes

Erinevate aruteluformaatide tutvustamine ja praktiline rakendamine, sh dialoogimeetod, demokraatiatreann, klassikaline paneeldiskussioon, foorumteater, maailmakohvik, väitlus,

simulatsioonid.

Koolitusi viivad läbi kogenud koolitajad ja eksperdid, kellel on pikaajaline praktiline kogemus arutelukultuuri arendamise valdkonnas.

Oodatavad tulemused:

Suurendame arutelujuhtide koolitustel osalejate arvu 75 inimeseni aastas.

Tõstame 2027 aastaks arutelujuhtide ja korraldajate pädevust hea arutelutava järgimisel, mida kinnitatakse spetsiaalse märgisega „**Hea Tava Arutelujuht**“ (tööpealkiri) vähemalt 75% aruteludest.

Kogume osalejate tagasisidet koolituste kvaliteedi ja mõjude kohta ning saavutada vähemalt 85% osalejate positiivse hinnangu koolituste kasulikkusele.

4.4. Pakume platvormi ja tegevusi avalikuks ja võrdseks ligipääsuks aruteludele ja kaasamiskultuuri edendamiseks, sh sotsiaalmeedias.

Arvamusfestival on täna eesti suurim aruteluplatvorm. Iga-aastaselt toome Paides toimuval festivalil välja ca 200 eesti elu puudutavat arutelu. Festivalil osaleb ca **10 000 inimest, kelledest esmakülastajaid on meie külastajauuringute andmetel iga-aastaselt 25 - 30 protsenti.** Praktiliselt kõik arutelud salvestatakse ning on avalikult kättesaadavad ka peale festivali. Viimase **12 kuu jooksul oli arutelusid SoundCloud platvormil järelkuulatud 46 000'i korral.**

Festivali arutelud peavad vastama heale arutelutavale

Festival on osalejatele tasuta. 2025 aastast rakendame vabatahtlikku annetust võimaldavat pääset. Programmi koostamise loogika ja tegevusmudel võimaldavad tagada platvormi laialdase kättesaadavuse väga erinevatele organisatsioonidele.

AVALIK IDEEKORJE

Avaliku ideekorje kaudu saab festivaliga liituda iga organisatsioon. Festivali programmitiim, sealhulgas vabatahtlikud arutelualade koordinaatorid hindavad ideekorjes kõiki arutelusid lähtuvalt eelnevalt sõnastatud, avalikult kättesaadavatest kriteeriumidest. Parimad ideed jõuavad festivaliprogrammi.

Ideekorje kaudu programmi valitud arutlejad peavad katma vaid otsesed, arutelu korraldamisega seotud kulud nagu telgi rent, helivõimendus, muu inventar, transport jne. Neilt ei oodata panust festivali üldkulude osas nagu festivali meeskond, koolitused,

kohapealne ja online infrastruktuur, turvalisus, kommunikatsioon ja turundus jne. Ühe arutelu otsesed kulud moodustavad 20 kuni 30 protsenti kogukuludest.

2025 aastast alates on ideekorje hindamiskriteeriumidega antud eelis kodanikuühendustele: *“Hinnatakse koostööd erinevate sektorite vahel, eriti kodanikuühiskonna kaasamist avaliku ja erasektori poolt”*²

Ideekorje kaudu liituvate organisatsioonide osalust festivalil doteeritakse täna 70% kuni 80% ulatuses festivali omatulu ning era- ja riiklike toetuste arvelt. Avaliku ideekorje abil koostatakse 40% kuni 50% festivali programmist.

KUREERITUD ARUTELUD

2025 aastast kutsub festival üksikisikutest eksperte kureerima teemaplokke, eriti kaalukatel ja pikka vaadet nõudvatel teemadel. Kuraatori vastutus on valida arutelude teemapüstitused ja arutlejad ning arutelujuhid.

² <https://arvamusfestival.ee/ideekorje/>

TOETAJAALAD JA TOETAJAARUTELUD

Festivaliprogrammiga saab liituda ka toetajana. Sellisel juhul panustab toetaja märkimisväärselt festivali eelarvesse. Kahepäevase (9 aruteluga) ala puhul on oodatud panus 15000 kuni 17000 eurot. Toetaja saab esitada oma ideed aruteluprogrammi ja kui need vastavad heale arutelutavale saab need arutelud ka oma alal läbi viia. Kokkuleppel toetajaga saab festival suunata a ideekorje arutelusid toetajaaladele. **Tänu toetajate suuremale panusele on võimalik hoida ideekorje kaudu liitumine kättesaadav enamusele arutelu korraldada soovivatele organisatsioonidele.**

Toetajate korraldatud arutelud moodustavad 30% kuni 40% festivali programmist.

POLIITIKA ALA JA ERAKONDADE OSALUS

Festivali üks olulisi eesmärke on pakkuda laiapõhjalist juurdepääsu poliitikakujundamise protsessidele. Pöörame eraldi tähelepanu poliitilistele aruteludele ja erakondade osalusele festivalil. Seepärast produtseerib festival ise poliitika aruteluala. Samuti võimaldame alates 2025 aastast erakondadel festivalil osalemist oma minialaga (väiksem aruteluala poliitika ala juures). Poliitika alal osaleb enamuse Eesti parlamendierakondi ja lisaks ka mitmed parlamendivälised erakonnad.

ARUTELUPROGRAMMI KVALITEET

Festivali programmi kvaliteedi tagamiseks korraldame igal aastal spetsiaalseid arutelujuhte ja arutelukorraldajate koolitusi vt. eespool. Arutelude sisu ja tasakaalustatust jälgitakse järjepidevalt, järgides head arutelutava, mille keskmes on argumenteeritud, lugupidav ning avatud dialoog. Erinevate seisukohtade ja ühiskonnagruppide kaasamine on programmi koostamisel esmatähtis. Alates 2025 aastast tähistatakse arutelud, mida viivad läbi meie koolituse läbinud arutelujuhid erimärgisega **“Hea Tava Arutelujuht”** (tööpealkiri). Nii motiveerime arutelujuhte koolitusel osalema. Samuti viime iga-aastaselt läbi osalejauuringu mõistmaks nii arutelude kvaliteeti, osalejate ootusi kui ka osalejaskonna tausta ja eri ühiskonnagruppide esindatust festivalil.

SOTSIAALMEEDIA

2025 aastast juurutame uue sotsiaalmeediastrateegia, mille eesmärgiks on hoida arutelukultuur pidevas fookuses. Selleks toome alates 10.2025 iganädalaselt Sotsiaalmeedias fookusesse ühe arutelusalvestuse rubriigis “Nädala Arutelu”. Nädala aruteluna tutvustatakse kvaliteetset, eelmisel arvamusefestivalil toimunud arutelu, mis on temaatiliselt hetkel päevakajaline. Koos aruteluga tuuakse fookusesse ka hea arutelutava ning populariseeritakse tasakaalukat ning sisukat arvamustevahetust.

Koos Nädala Arutelu rubriigi avamisega rakendame interaktiivseid kaasamismeetodeid (näiteks küsitlusi, teemaviiteid ja Instagrami küsimuste-vastuste sessioone), et tõsta

inimeste aktiivset osalust ning julgustada avalikku dialoogi.

Arvamusfestivali arutelude salvestused on kättesaadavad platvormil SoundCloud ning leiavad seal märkimisväärselt kasutust. 12 kuuga 46000 kuulamist. Lisaks SoundCloudile levitavad arutelukorraldajad salvestusi oma kanalites.

Teeme koostööd MTÜ Demokraatiatrenn, et Arvamusfestivali head arutelutava levitada ja mõtestada laiemalt.

Oodatavad tulemused:

Arvamusfestivali külastajate arv vähemalt 10 000 inimest aastas.

Arutelude arv ca 180 arutelu aastas.

Arutelusalvestuste järelkuulamiste arv vähemalt 50 000 aastas.

30% - 50% programmist koostatakse avaliku ideekorje kaudu.

Hea Tava arutelujuhi märgisega tähistatakse vähemalt 75% festivali aruteludest.

Sotsiaalmeedia kaudu jõutakse iga nädal vähemalt 5000 inimeseni.

5. Tegevuste seosed strateegiatega

MTÜ Arvamusfestivali kavandatud tegevused on otseselt seotud Siseministeeriumi valdkondliku arengukava „Sidus Eesti 2030“, programmi „Kogukondlik Eesti 2025–2028“ ning Eesti kodanikuühiskonna arengukontseptsiooni (EKAK) konkreetsete eesmärkidega, millele viidatakse Siseministeeriumi määruses kodanikuühiskonna strateegilise partnerluse konkursi läbiviimise kohta.

Teadlike ja aktiivsete elanike kujunemine ning osaluse suurendamine ühiskonnas („Kogukondlik Eesti 2025–2028“ ja EKAK):

(4.1) Korraldame interaktiivseid koolitusi ja töötubasid festivali vabatahtlikele, arutelualade koordinaatoritele ja arutelude korraldajatele, arendades nende dialoogi-, arutelu- ja kaasamisoskusi ning suurendades nende pikaajalist võimekust ühiskondlikus tegevuses osalemiseks.

(4.1) Viime festivalil ja festivaliväliselt läbi mitteformaalhariduslikke tegevusi (demokraatiatrennid ja dialoogiringid), mis suurendavad elanike, eriti noorte teadlikkust ja praktilist kogemust demokraatlikes protsessides osalemiseks, toetades aktiivse kodanikukultuuri jätkusuutlikku arengut.

Kaasava arutelukultuuri arendamine ja avaliku dialoogi edendamine („Sidus Eesti 2030“ ja EKAK):

(4.2) Looame ja levitame avalikult kasutatavaid koolitusmaterjale ja juhendeid hea arutelutava rakendamiseks ning dialoogimeetodite ja koosloome tehnikate kasutamiseks, toetades kodanikuühenduste jätkusuutlikku ja iseseisvat arengut ka väljaspool festivali tegevust.

(4.3) Koolitame spetsiaalselt arutelujuhte, et tagada arutelude kõrge kvaliteet, argumenteeritud ja tasakaalustatud dialoog ning tugevdada pikaajaliselt ühiskonna sidusust. Selleks juurutame märgise „Hea Tava Arutelujuht“.

Kodanikuühenduste võimekuse ja mõju suurendamine („Kogukondlik Eesti 2025–2028“ ja EKAK):

(4.4) Toetame avaliku ideekorje kaudu festivaliga liituvate kodanikuühenduste ja organisatsioonide võimekust, doteerides nende osalemist festivalil, pakkudes neile vajalikke koolitusi ja juhendmaterjale ning aidates kaasa nende koostöövõrgustike arengule ja laienemisele.

Läbipaistva ja kaasava poliitika kujundamise toetamine ning regionaalse sidususe edendamine („Kogukondlik Eesti 2025–2028“ ja „Sidus Eesti 2030“)

(4.4) Pakume laiapõhjalist ligipääsu poliitikakujundamise protsessidele festivali poliitikaalal ning teistes aruteludes, tuues kokku poliitikud, aktivistid, teadlaskonna, kodanikkonna, meedia ja ärivaldkonna esindajad, aidates sellega kaasa sektoriteülesele koostööle.

(4.4) Pöörame erilist tähelepanu festivali regionaalsele mõõtmele, tugevdades koostööd kohalike organisatsioonide ja võrgustikega ning aidates vähendada piirkondlikku ebavõrdsust.

(4.4 ja 3.4) Rakendame festivali aruteludes ja sotsiaalmeedias kaasamise meetodeid (näiteks küsitlused, teemaviited, sotsiaalmeedia rubriik „Nädala Arutelu“), mis julgustavad avalikku dialoogi ja kodanike aktiivset osalust, samuti noorte aktiivset kaasamist.

Vabatahtlike arengu ja pikaajalise panuse toetamine (EKAK ja „Kogukondlik Eesti 2025–2028“):

(4.1) Väärtustame ja arendame festivali vabatahtlikke, pakkudes neile praktilisi oskusi, kogemusi ja teadmisi, mis võimaldavad neil jätkata panustamist kodanikuühiskonda ka pärast festivali.

Kokkuvõttes toetavad MTÜ Arvamusfestivali kavandatud tegevused otseselt Siseministeeriumi arengukava „Sidus Eesti 2030“, programmi „Kogukondlik Eesti 2025–2028“ ja EKAK strateegilisi eesmärke, aidates kaasa sidusa, teadliku ja kaasava ühiskonna arengule Eestis.

6. Tegevuskava ja ajakava

MTÜ Arvamusfestival – ajaplaan 06.05.2025 – 31.12.2027

Tegevuskava 2025

Mai 2025

- 06.05 Arutelukorraldajate esimene koolitus Paides, osaleb kuni 130 inimest (vt punkt 4.1).
- 06.05 Demokraatiatreenn Paides arutelukorraldajatele, osaleb kuni 130 inimest (vt punkt 4.1).
- 15.05 Algab annetuskampaania (vt punkt 3.4: vabatahtlikku annetust võimaldav pääse).
- 22.05 Arutelujuhtide esimene koolitus veebis, osaleb kuni 100 inimest (vt punkt 4.3).
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).

Juuni 2025

- 17.06 Arutelujuhtide teine koolitus veebis, osaleb kuni 100 inimest (vt punkt 4.3).
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).
- Demokraatiatreenni visuaali uuendamine, treenerite võrgustiku kaasamine demokraatiatreennide korraldamiseks Arvamusfestivali väliselt - koolides jm.

Juuli 2025

- 07.07 Festivali programmi avalikustamine.
- 17.07 Festivali tehniline ettevalmistus, **vabatahtlike koolitused** ning täpsustatud kommunikatsiooniplaani koostamine festivali kajastamiseks sotsiaalmeedias.
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).

August 2025

- 08.08–09.08 Arvamusfestival Paides:
 - Vähemalt 180 arutelu, oodatud vähemalt 10 000 osalejat.

- 4 demokraatiatreanni ja 10 dialoogiringi (osalejaid kokku 200–300 inimest) (vt punkt 4.1).
- Piloteeritakse vabatahtlikku annetusega pääset.
- Viiakse läbi osalejauuring (vt punkt 3.4).
- Toodetakse arutelude salvestused, transkriptid, kokkuvõtted, foto- ja videomaterjal „Nädala arutelu“ rubriigi käivitamiseks (vt punkt 3.4: Sotsiaalmeedia).

September–oktoober 2025

- Detailse koolitusmaterjalide uuendamise ajakava koostamine (vt punktid 4.2 ja 4.3) ning veebipõhiste materjalide avaldamise plaani koostamine.
- Esimese koolitusmaterjali uuendamise algus.
- Osalejauuringu aruande valmimine.

November–detsember 2025

- Alustab rubriik „Nädala arutelu“, käivitatakse uuendatud sotsiaalmeediastrateegia (vt punkt 3.4).
- Partnerluste uuendamine, piirkondliku koostöö ja noorte kaasamise strateegia kooostamine järgmiseks aastaks.
- Järelduste tegemine koostööst MTÜ Demokraatiatreanniga ja edasiste arenduste täpsustamine.
- Veebitunnina demokraatiatreanni väljatöötamine MTÜ Demokraatiatreann ja Tagasi Kooli koostöös.
- Arvamusfestivali strateegia uuendamine ja toimetudeli uuenduste planeerimine.
- Esimene koolitusmaterjal on uuendatud ja avaldatud.

2025. aasta oodatavad tulemused:

- Korraldatud vähemalt 180 kvaliteetset arutelu vähemalt 10 000 inimese osalusel.
- Koolitatud kuni 300 arutelukorraldajat ja arutelujuhti.
- Läbi viidud vähemalt 5 demokraatiatreanni ja 10 dialoogiringi, kaasates 200–300 osalejat.
- Edukalt piloteeritud vabatahtlikku annetust võimaldav pääse.
- Loodud ja käivitatud rubriik „Nädala arutelu“, mille jaoks on valmistatud vajalikud salvestused ja materjalid.
- Uuendatud ja avaldatud vähemalt üks koolitusmaterjal.
- Valminud festivali osalejauuringu põhjalik analüüs, mis võimaldab arutelude ja koolituste edasist arendamist.
- Juurutatud on „Hea Tava Arutelujuht“ märgis seda kasutab 25% arutelujuhtidest
- Kinnitatud partnerlused ja koostöövõrgustikud järgmiseks tegevusaastaks.

Tegevuskava 2026

Tegevuskava 2026

Jaanuar–veebruar 2026

- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias
- Partneritega kohtumised ja tegevuste planeerimine järgmise festivalihooaja jaoks.
- Teise ja kolmanda koolitusmaterjali uuendamise alustamine, sisu- ja struktuurimuudatuste planeerimine.
- „Hea Tava Arutelujuhi“ märgise edasiarendamine ja kommunikatsioonistrateegia loomine.
- Demokraatiatreenerite koolitamiseks koostöö Democracy Fitness konsortsiumiga, et aasta jooksul saata Train the Trainer Masterclassi 2-3 eestimaalast. Huvitatute otsimine Arvamusfestivali kogukonnast ja laiemast koostöövõrgustikust.

Märts 2026

- 01.03 Algab ideekorje 2026. aasta festivali aruteludeks.
- 21.03 Lõppeb ideekorje 2026. aasta festivali aruteludeks.
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias

Aprill

- Festivaliprogrammi koostamine
- Teine koolitusmaterjal on uuendatud ja avaldatud (vt p. 4.3)
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias

Mai 2026

- 05.05 Arutelukorraldajate esimene koolitus Paides, osaleb kuni 130 inimest (vt punkt 4.1).
- 05.05 Demokraatiatreenn Paides arutelukorraldajatele, osaleb kuni 130 inimest (vt punkt 4.1).
- 15.05 Algab annetuskampaania (vt punkt 3.4: vabatahtlikku annetust võimaldav pääse).
- 21.05 Arutelujuhtide esimene koolitus veebis, osaleb kuni 100 inimest (vt punkt 4.3).
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias
- Eelarvamusfestivalide programmi saab vähemalt 1 demokraatiatreenn.

Juuni 2026

- 16.06 Arutelujuhtide teine koolitus veebis, osaleb kuni 100 inimest (vt punkt 4.3).
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias

Juuli 2026

- 06.07 Festivali programmi avalikustamine.
- 16.07 Festivali tehniline ettevalmistus, **vabatahtlike koolitused** (sh demokraatiatreenn) ning täpsustatud kommunikatsiooniplaani koostamine festivali kajastamiseks sotsiaalmeedias.
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).

August 2026

- 07.08–08.08 Arvamusfestival Paides:
 - Vähemalt 180 arutelu, oodatud vähemalt 10 000 osalejat.
 - 4 demokraatiatreenni ja 10 dialoogiringi (osalejaid kokku 200–300 inimest) (vt punkt 4.1).
 - Jätkub vabatahtliku annetusega pääsme rakendamine.
 - Viiakse läbi osalejauuring (vt punkt 3.4).
- Toodetakse arutelude salvestused, transkriptid, kokkuvõtted, foto- ja videomaterjal „Nädala arutelu“ rubriigi jätkamiseks (vt punkt 3.4: Sotsiaalmeedia).

September–oktoober 2026

- Koolitusmaterjalide uuendamise ajakava ülevaatus, seniste tulemuste hindamine.
- Osalejauuringu aruande valmimine.

November–detsember 2026

- Rubriigi „Nädala arutelu“ jätkamine sotsiaalmeedias, aasta jooksul kokku vähemalt 20 avaldatud arutelu.
- Kolmas koolitusmaterjal on uuendatud, töö alustamine neljanda koolitusmaterjaliga.
- Arvamusfestivali strateegia uuendamine ja toimemudeli uuenduste planeerimine.

2026. aasta oodatavad tulemused:

- Vähemalt 180 kvaliteetset arutelu vähemalt 10 000 inimese osalusel.
- Koolitatud kuni 300 arutelukorraldajat ja arutelujuhti.
- Läbi viidud vähemalt 5 demokraatiatreenni ja 10 dialoogiringi, kaasates 200–300 osalejat.
- Vabatahtliku annetusega pääsme jätkuv rakendamine ja arendamine.
- Avaldatud vähemalt 20 arutelu rubriigis „Nädala arutelu“.
- Uuendatud ja avaldatud vähemalt kaks koolitusmaterjali.
- Vähemalt 50% arutelujuhtidest kasutab „Hea Tava Arutelujuht“ märgist.
- Valminud festivali osalejauuringu põhjalik analüüs ja sellest lähtuvad arendusettepanekud.

- On koolitatud 2-3 uut demokraatiatreenerit Eestis.
- On loodud veebipõhine e-demokraatiatreenn, kus on osalenud või mille materjali kasutanud ca 100 inimest.

2027

Jaanuar–veebruar 2027

- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias.
- Partneritega kohtumised ja tegevuste planeerimine järgmise festivalihooaja jaoks (töötoad ja seminarid).
- Neljanda koolitusmaterjali uuendamise alustamine, sisu- ja struktuurimuudatuste planeerimine.
- „Hea Tava Arutelujuhi“ märgise kasutamise jätkamine ja täiendav turundus, eesmärk 60% arutelujuhtidest kasutab märgist.

Märts 2027

- 01.03 Algab ideekorje 2027. aasta festivali aruteludeks.
- 21.03 Lõppeb ideekorje 2027. aasta festivali aruteludeks.
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias.

Aprill 2027

- Festivaliprogrammi koostamine.
- Neljas koolitusmaterjal on uuendatud ja avaldatud (vt punkt 4.3).
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias.

Mai 2027

- 04.05 Arutelukorraldajate esimene koolitus Paides, osaleb kuni 130 inimest (vt punkt 4.1).
- 04.05 Demokraatiatreenn Paides arutelukorraldajatele, osaleb kuni 130 inimest (vt punkt 4.1).
- 14.05 Algab annetuskampaania (vt punkt 3.4: vabatahtlikku annetust võimaldav pääse).
- 20.05 Arutelujuhtide esimene koolitus veebis, osaleb kuni 100 inimest (vt punkt 4.3).
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias.
- Eelarvamusfestivalide programmi saab vähemalt 1 demokraatiatreenn.

Juuni 2027

- 15.06 Arutelujuhtide teine koolitus veebis, osaleb kuni 100 inimest (vt punkt 4.3).
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).
- Rubriigi „Nädala arutelu“ regulaarne avaldamine sotsiaalmeedias.

Juuli 2027

- 05.07 Festivali programmi avalikustamine.
- 15.07 Festivali tehniline ettevalmistus, vabatahtlike koolitused (sh demokraatiatrenn) ning kommunikatsiooniplaani koostamine.
- Toimuvad individuaalsed arutelujuhtide mentorlused ja grupikoolitused (vt punkt 4.3).

August 2027

- 06.08–07.08 Arvamusfestival Paides:
 - Vähemalt 180 arutelu, vähemalt 10 000 osalejat.
 - 5 demokraatiatrenni ja 10 dialoogiringi (osalejaid kokku 200–300 inimest) (vt punkt 4.1).
 - Vabatahtliku annetusega pääsme jätkuv rakendamine.
 - Viiakse läbi osalejauuring (vt punkt 3.4).
- Toodetakse arutelude salvestused, transkriptid, kokkuvõtted, foto- ja videomaterjal „Nädala arutelu“ rubriigi jätkamiseks (vt punkt 3.4: Sotsiaalmeedia).

September–oktoober 2027

- Koolitusmaterjalide uuendamise ajakava ülevaatus ja uute materjalide planeerimine.
- Osalejauuringu aruande valmimine.

November–detsember 2027

- Rubriigi „Nädala arutelu“ jätkamine, vähemalt 20 avaldatud arutelu.
- Partnerluste ja piirkondliku koostöö ning noorte kaasamise strateegia uuendamine.
- Arvamusfestivali strateegia ja toimetudeli uuenduste planeerimine.

2027. aasta oodatavad tulemused:

- 180 kvaliteetset arutelu 10 000 inimese osalusel.
- Koolitatud kuni 300 arutelukorraldajat ja arutelujuhti.
- Läbi viidud 5 demokraatiatrenni ja 10 dialoogiringi, kaasates 200–300 osalejat.
- Vabatahtliku annetusega pääse jätkuv rakendamine.
- Vähemalt 20 arutelu rubriigis „Nädala arutelu“.
- Uuendatud ja avaldatud vähemalt üks koolitusmaterjal.
- 60% arutelujuhtidest kasutab „Hea Tava Arutelujuht“ märgist.
- Osalejauuringu põhjalik analüüs ja arendusettepanekud.

7. Taotleja liikmeskonna ja võrgustiku kirjeldus:

MTÜ Arvamusfestivali liikmeskond koosneb kogenud ja pühendunud kodanikuühiskonna eestvedajatest, kes jagavad ühist missiooni – arendada Eestis avatud ja demokraatlikku arutelukultuuri. Ühingu juhtorganiteks on üldkoosoleku poolt valitud juhatus ja nõukoda, mis tagavad festivali strateegilise juhtimise ja pikaajalise visiooni elluviimise. Juhatuse liikmeks on 2025. aastast Taaniel Raudsepp, kellel on mitmekesine juhtimiskogemus kultuuri- ja avalikus sektoris. Festivali nõukoda koosneb tunnustatud ühiskonnategelastest ja arutelukultuuri ekspertidest, sealhulgas Kristi Liiva (festivali asutaja), Maiko Kesküla (festivali asutaja), Kaido Ivask (Paide linnapea), Janek Luts (ERR), Margit Keller (Tartu Ülikool), Kai Klandorf (Riigikantselei), Kristin Parts (Eesti Väitlusselts) ja Martin Noorkõiv (DD StratLab).

Arvamusfestivali koostöövõrgustik on äärmiselt mitmekesine, hõlmates kõiki ühiskonna sektoreid – kodanikuühendusi, avaliku sektori asutusi, kohalikke omavalitsusi, haridusasutusi, meediaorganisatsioone ja eraettevõtteid. Iga-aastaselt liitub festivali programmiga ligi 200 organisatsiooni ja kogukonna algatust, nende seas ministeeriumid, riigiametid (näiteks Siseministeerium, Välisministeerium, Politsei- ja Piirivalveamet jt), kohalikud omavalitsused, tuntud ettevõtted (näiteks Telia, Utilitas, Sunly, Speaksmart), samuti haridusasutused ja arvukad vabaühendused (näiteks Avatud Eesti Fond, Eesti Väitlusselts, Rohetiiger, DD StratLab, MTÜ Demokraatiatrennid, Eesti Koostöö Kogu, Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Linnade ja Valdade Liit jt). Lisaks kaasab festival rahvusvahelisi partnereid, näiteks Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi esindusi, Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja mitmeid välissaatkondi. MTÜ Arvamusfestival on ka rahvusvahelise demokraatiasfestivalide võrgustiku Democracy Festivals Association liige.

Festivalil on tihe koostöö Paide linnaga, mis on festivali strateegiline partner, toetades nii rahaliselt kui ka korralduslikult. Paide linn on olnud aktiivne partner juba festivali algusaegadest ning toetab selle jätkusuutlikku arengut. Lisaks tehakse koostööd Paide Gümnaasiumiga, mis aitab kaasata noori ja edendada nende osalus- ja argumenteerimisoskusi festivali kaudu.

Regionaalne koostöö on oluline osa Arvamusfestivali strateegiast. Eelfestivalide kaudu on Arvamusfestival laienenud üle Eesti. Näiteks on edukalt toimunud [eel]arvamusfestivalid Narvas (2015 ja 2016), Tartus (2024), Viljandis (alates 2022. aastast) ja Äksis (alates 2023. aastast). Arvamusfestivali võrgustik ühendab eri valdkondade võtmetegijaid, võimaldades kodanikuühendustel ja kohalikel kogukondadel tuua oma teemad laiemasse ühiskondlikku diskussiooni. Tänu sellele koostööle jõuavad olulised ühiskonnaküsimused avalikkuse ette ning kogukondadel ja organisatsioonidel avaneb võimalus luua uusi kontakte, jagada kogemusi ja laiendada koostöövõimalusi.

8. Taotleja senine panus ja võimekus tegevusvaldkonna arendamisel:

MTÜ Arvamusfestival on viimase kümne aasta jooksul kujunenud Eesti üheks olulisemaks arutelukultuuri eestvedajaks ja demokraatlike väärtuste edendajaks. Alates esimesest Arvamusfestivalist aastal 2013 on festival kasvanud iga-aastaseks sündmuseks, kus osaleb keskmiselt 10 000 inimest, kellest ligikaudu 25–30% on esmakülastajad ning viiakse läbi umbes 200 arutelu. 2024. aastal järelkuulati festivali arutelusid SoundCloudis enam kui 46 000 korral. Arvamusfestival on kujunenud kodanikualgatuseks, kus igaüks saab oma panuse anda ja Eesti elu paremaks muuta.

Festivali publiku rahulolu on stabiilselt kõrge: 2024. aasta külastajauuringu järgi hindas 87% osalejatest festivali väga heaks või heaks ning üle 90% kinnitas, et osaleb festivalil kindlasti või tõenäoliselt ka tulevikus. Festival on Eesti suurim platvorm avalikeks aruteludeks, kus saavad kokku kodanikuühendused, avalik ja erasektor ning üksikisikud.

Festivali ettevalmistusprotsess on oluline mitteformaalhariduse platvorm, mis arendab osalejate dialoogi- ja koostööoskusi. Iga-aastaselt läbib selle protsessi hinnanguliselt 200+ inimest, sealhulgas arutelude korraldajad, moderaatorid ja vabatahtlikud. Arvamusfestival toetab aktiivselt arutelukorraldajaid kogu protsessi vältel, pakkudes neile koolitusi, individuaalset nõustamist ja praktilisi juhendmaterjale. Festivalil osalevad korraldajad saavad tuge aruteluteemade sõnastamisel, sobiva aruteluformaadi valikul, osalejate kaasamise meetodite rakendamisel ning arutelude tehnilise korraldusega seotud küsimustes. Osalejad saavad praktilisi teadmisi ning oskusi hea arutelutava rakendamisest, kaasavatest dialoogimeetoditest ja arutelude disainimisest. Need teadmised ja oskused on universaalsed ja võimaldavad osalejatel aktiivselt panustada kodanikuühiskonna arendamisse ka väljaspool festivali.

Arvamusfestival on algatanud edukalt ka piirkondlikke eelfestivale Tartus, Narvas, Äksis ja Viljandis. Need eelfestivalid on aidanud tugevdada kohalikke kogukondi, tuua esile piirkondlikke teemasid ning suurendada eri Eesti piirkondade elanike osalust ühiskondlikes aruteludes.

Festivali raames kasutatakse erinevaid aruteluformaate, nagu klassikaline paneeldiskussioon, maailmakohvik, väitlus, foorumteater, demokraatiatreenn ja dialoogiring, mis aitavad tagada teemade käsitlemise mitmekesisuse ja võimaldavad laialdast publiku kaasamist. Festival järgib rangelt head arutelutava, mille põhiväärtusteks on kuulamisoskus, argumenteeritud suhtlemine ja lugupidamine erinevate arvamuste suhtes. Hea arutelutava on festivali toimimise ja mõju alus, see loob usaldusväärse ja turvalise keskkonna.

Festival on aidanud kaasa kodanikuteadlikkuse ja aktiivse osaluse kasvule, pakkudes inimestele võimalust arutada ja lahendusi otsida olulistele ühiskondlikele ning kogukondlikele probleemidele. Arvamusfestival julgustab inimesi aktiivselt kaasa mõtlema ja ühiselt lahendusi leidma Eesti ees seisvatele väljakutsetele.

Kokkuvõttes on MTÜ Arvamusfestival demonstreerinud oma võimekust olla demokraatliku arutelukultuuri ja kodanikuhariduse üks olulisemaid edendajaid Eestis. Festival on märkimisväärselt panustanud Eesti ühiskonna sidususe ja demokraatlike väärtuste arengusse.

9. Koostöö Siseministeeriumiga

MTÜ Arvamusfestival peab oluliseks avatud ja läbipaistvat koostööd rahastajaga. Koostöö tõhusaks korraldamiseks planeerime regulaarsed kvartaalsed kohtumised, mille käigus tutvustame projekti hetkeseisu, arutame tegevuste elluviimisega seotud küsimusi ning jagame tulemusi ja õppetunde. Lisaks kohtumistele esitame kord aastas põhjaliku tegevus- ja finantsaruande ning tagame jooksva infovahetuse oluliste arengute ja tulemuste osa. Oleme avatud aruteludeks nii tegevuste sisu kui koostöö praktilise korralduse osas.

10. Vastutava meeskonna pädevus ja kogemus

Tegevjuht — Taaniel Raudsepp on mitmekülgse kogemusega kultuurikorraldaja, endine Kultuuriministeeriumi kunstide asekanstsler ja Tallinna Kunstihoone juht. Ta on lõpetanud Eesti Kunstiakadeemia fotograafia erialal ning õppinud Eesti Humanitaarinstituudis kultuuriteooriat ja sotsioloogiat. Raudsepp on end täiendanud digitehnoloogiade valdkonnas avaliku sektori tippjuhtide kursusel “Digitipud” ning juhtimise ja turunduse mikrokraadidel Tartu Ülikoolis. Hetkel jätkab ta enesetäiendamist Tallinna Ülikoolis vaidluste kohtuvälise lahendamise magistriõppekaval. Enne avalikku sektorisse siirdumist töötas Raudsepp erasektoris, juhtides muuhulgas innovaatilisi e-õppe projekte nagu eesti keele õppeplatvorm „Keeleklikk“, mis pälvis Aasta keeleteo auhinna.

Avalikus teenistuses vastutas ta Kultuuriministeeriumi kunstide asekanstslerina kunsti- ja loomemajandusvaldkonna arengu eest, aidates kaasa Eesti kultuuripoliitika kujundamisele ja loovisikute toetamisele. Raudsepp on tegutsenud ka Eesti Filmi Instituudi ja Eesti Draamateatri nõukogudes ning osalenud aktiivselt ühiskondlikes debattides kultuuripoliitika teemadel.

Alates 2024. aastast panustab ta Arvamusfestivali strateegilisse arengusse, toetades Eesti arutelukultuuri tugevdamist ja ühiskondliku dialoogi edendamist. Raudseppa on tunnustatud 2013. aastal Eesti Kultuurkapitali aastapreemia ning 2012. aastal Balti Assamblee kunstiauhinnaga.

Arendusjuht — Arno Baltin on tunnustatud psühholoog, Tallinna Ülikooli läbirääkimiste psühholoogia lektor ja täiskasvanute koolitaja, kellel on üle 30 aasta kogemust suhtlemisoscuste ja konfliktide vahendamise valdkonnas. Ta lõpetas Tartu Ülikooli psühholoogia erialal aastal 1984 ning on töötanud nii Tallinna kui ka Tartu Ülikoolis õppejõuna. Praegu õpetab ta Tallinna Ülikoolis läbirääkimiste ja vahendamise psühholoogiat, rühmaprotsesside juhtimist ning suhtlemisoscuste arendamist.

Baltin on Eesti Psühholoogide Liidu asutajaliige ning rahvusvahelise väljaõppega perelepitaja, kes on aidanud edendada lepitus- ja läbirääkimiskultuuri Eestis. Tema töö keskmes on olnud praktiliste suhtlemisoscuste arendamine, inimeste kaasamisvõime tõstmine ning konstruktiivsete dialoogide edendamine ühiskonnas. Ta on aktiivselt osalenud avalikel aruteludel, sh Arvamusfestivalil, viies läbi töötubasid ning jagades teadmisi efektiivsest kuulamisest ja arutlemisest keerulistes olukordades.

Lisaks akadeemilisele ja koolitustööle on Arno Baltin tegutsenud ka tõlkija ja kultuurivahendajana, aidates kaasa eesti ja läti kultuurisidemete tugevdamisele. Ta on kirjutanud artikleid ajapsühholoogiast ja kommunikatsioonist ning olnud sage külaline erinevates raadiosaadetes, rääkides läbirääkimistest, ajajuhtimisest ja inimestevahelistest suhetest.

Alates 2025. aastast alustab Arno Baltin tööd Arvamusfestivali arendusjuhina, et toetada festivali eesmärki – tugevdada Eesti arutelukultuuri ning ühiskondlikku sidusust läbi dialoogioscuste õpetamise ja edendamise.

Kodanikuühiskonna ekspert — Kai Klandorf on kogenud strateeg, koolitaja ja visionäär, kelle töö keskmes on avaliku sektori uuendamine, vabaühenduste võimekuse tõstmine ja tugevate ühiskondlike dialoogide loomine. Ta on lõpetanud Tartu Ülikoolis anglistika magistrantuuri ning jätkab praegu rakendusliku käitumisteaduse magistriõppes. Lisaks omandas ta aastatel 2017–2020 superviisori ja coach'i väljaõppe International Supervision and Coaching Institute'is (ISCI).

Enne oma praegust tööd Riigikantselei avaliku sektori innovatsioonitiimis juhtis Klandorf viis aastat Vabaühenduste Liitu, aidates kaasa kodanikuühiskonna arengu ja võimekuse kasvule. Tema varasem karjäär hõlmab projektijuhi rolli Tervise Arengu Instituudis, rahvusvaheliste koostööprogrammide koordineerimist Eesti Väitlusseltsis ning õpetajatööd nii Eestis kui ka Nepalis. Lisaks sellele on Kai pikaajaline SpeakSmart koolitaja, keskendudes argumenteerimisoscuste ja tõenduspõhise kommunikatsiooni arendamisele.

Alates 2019. aastast on Kai olnud Arvamusfestivali nõukogu liige, aidates kaasa Eesti arutelukultuuri tugevdamisele ning ühiskondliku sidususe edendamisele. Ta usub sügavalt, et ühiskondlikud muutused algavad teadlikest ja kaasatud inimestest ning pühendub igapäevaselt selle visiooni elluviimisele.

Vabatahtlike juht – Riina Hiob on pikaajalise kogemusega Arvamusfestivali vabatahtlike kaasaja ja eestvedaja, kes on alates festivali algusaastatest (2012) aktiivselt panustanud ala- ja õhustikutiimi tegevustesse ning juhtinud olulisi vabatahtlikega seotud protsesse. Ta vastutab igal aastal ca 250 vabatahtliku värbamise, koolitamise ja motiveerimise eest, korraldades koostööd programmi-, kommunikatsiooni- ja teiste meeskondadega. Riina tagab festivali vabatahtlike heaolu, mentorluse ja toetussüsteemid. Riina varasem kogemus koolijuhina ja noorte ettevõtlikkuse koordinaatorina on andnud talle põhjaliku arusaama organisatsioonide juhtimisest, inimeste motiveerimisest ja koolitusprotsesside korraldamisest.

Lisaks Arvamusfestivalile on Riina Eesti Panga haridusprogrammi juht, kus ta koordineerib finantskirjaoskuse ja majandusõppe arendamist. Varem on ta olnud Roosna-Alliku Põhikooli direktor (2017–2022) ning noorte ettevõtlikkuse koordinaator SA Järvamaa Arenduskeskuses, arendades ettevõtlikkuse ja karjääriõppe programme.

Riina on omandanud Tallinna Ülikoolist magistrikraadid haridustehnoloogia ning klassiõpetaja ja inglise keele õpetaja erialadel ning täiendanud end mitmetes juhtimisalastes programmides. Tema tugevuseks on inimeste kaasamine, meeskondade tõhus juhtimine ja inspireeriva vabatahtlikkuse kogemuse loomine.\

Tehniline juht — Johannes Säre vastutab Arvamusfestivali ala kvaliteetse korralduse eest, keskendudes festivali keskkonna turvalisusele, jätkusuutlikkusele, toitlustusele ja olmetingimustele. Ta tagab osalejatele meeldiva ja turvalise festivali atmosfääri, lahendades operatiivselt kõik tehnilised ja korralduslikud küsimused.

Johannesel on pikaajaline kogemus Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumi tehnilise juhina (2016–2023), kus ta korraldas näituste produktsiooni ja paigaldust ning vastutas hoone igapäevase haldamise ja hooldamise eest. Lisaks on ta alates 2016. aastast muuseumi juhatuse liige, olles seotud organisatsiooni strateegilise juhtimise ja arendamisega.

Ta on omandanud bakalaureusekraadi Eesti Kunstiakadeemias fotograafia erialal. Johannes tegutseb ka vabakutselise fotograafi, tõlgi ja tehnikuna, mis annab talle laialdased teadmised erinevatest tehnilistest ja visuaalsetest lahendustest.

Tema tugevuseks tehnilise juhina on süsteemsus, detailitäpsus ja lahendustele orienteeritus, mis aitab festivali infrastruktuuri tõrgeteta toimimisel ning loob kõikidele osalejatele kvaliteetse festivali kogemuse.

Programmi projektijuht – Karolin Nummert vastutab Arvamusfestivali programmi koostamise ja selle protsessi arendamise eest, tagades programmi sujuva ettevalmistuse ja kõrge kvaliteedi. Ta koordineerib arutelualade koordinaatorite ja tagasiside tiimide tööd ning täiustab järjepidevalt festivali programmi koostamise protsesse, et luua sisukas ja hästi struktureeritud festivalikogemus.

Karolinil on laialdane projektijuhtimise kogemus rahvusvahelistest kunsti- ja kultuurivaldkonna projektidest, olles töötanud SA Kunstihoones (2016–2021) ja erinevates kultuuriorganisatsioonides Londonis. Ta on juhtinud keerukaid projekte, kaasates edukalt rahastust ning koordineerinud rahvusvahelisi meeskondi ja partnereid.

Lisaks on Karolin loonud ja arendab rakendust Utama – Eesti esimest peresõbralikku matkaradade äppi, mis aitab lapsevanematel leida sobivaid loodusradu, arvestades laste vanust, ligipääsetavust ja muid olulisi tegureid. Rakendus pakub filtreerimisvõimalusi, offline-kaarte ja kasutajate tagasisidet, muutes perega looduses liikumise lihtsamaks ja nauditavamaks .

Karolin on omandanud bakalaureusekraadi Eesti Kunstiakadeemias vabade kunstide erialal ning täiendanud end ettevõtluse, UX-disaini ja sotsiaalmeedia valdkondades. Tema tugevusteks on loov probleemilahendus, strateegiline planeerimine, meeskondade empaatilise juhtimise oskus ja võime siduda erinevaid valdkondi ühtseks tervikuks

Arendus- ja innovatsioonikonsultant – Liis Kängsepp on pikaajalise ja rahvusvahelise kogemusega spetsialist, kes aitab Arvamusfestivalil arendada uusi lahendusi nii tehnoloogilistes kui ka äriprotsessides. Tema terav ühiskondlik teadlikkus ja oskus leida keerulistele probleemidele lahendusi on festivalile väga väärtuslik.

Liis töötab Global Communications Manager'ina IT ja tehnoloogia valdkonnas ettevõttes Kuehne+Nagel, kus ta vastutab digitaalse kommunikatsiooni ja innovatsiooniprojektide eest. Tema rahvusvaheline kogemus ja laialdased teadmised tehnoloogia ning äriprotsesside valdkonnas aitavad Arvamusfestivalil ellu viia uuenduslikke lahendusi ja parandada festivali korralduslikku külge.

Liis on lõpetanud Tartu Ülikooli ja täiendanud end erinevates rahvusvahelistes programmides, mis keskenduvad innovatsioonile, kommunikatsioonile ja tehnoloogiale. Tema tugevusteks on strateegiline mõtlemine, süsteemne lähenemine ja võime tuua kokku erinevaid valdkondi, et luua tõhusaid ja jätkusuutlikke lahendusi.

Kommunikatsioonijuht – Helena Hiis juhib festivali kommunikatsiooniprotsesse, haldab koostööd partnerite ja meediaga ning tagab, et festivali sõnumid oleksid jõulised ja sidusad.

Helena on põhjalik kogemus strateegilise brändijuhtimise ja turunduskommunikatsiooni valdkonnas. Ta on olnud brändijuht ja brändijuhtimise tiimi juht Telia Eestis, vastutades nii brändistrateegia loomise, elluviimise kui ka kommunikatsiooniprotsesside efektiivsuse eest. Varem töötas ta Tallink Grupi rahvusvaheliste brändiprojektide juhina, juhtides brändiuuendusi ja strateegilisi turunduskampaaniaid. Samuti on ta juhtinud brände Orkla Eesti maiustustoodete segmendis.

Helena on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe turunduse ja finantsjuhtimise erialal ning täiendanud end erinevate juhtimiskoolituste kaudu. Ta tegutseb ka Tartu Ülikooli külalislektorina ning on kaasatud strateegilise brändijuhtimisega turundusagentuuris MÕJU.

Tema tugevusteks on strateegiline mõtlemine, andmepõhine analüüs ja võime muuta brändi kommunikatsioon selgeks, mõjusaks ja tulemusele orienteerituks.

PARTNERI MEESKOND

MTÜ Demokraatiatreennid juhatuse liige — Maiu Lauring on tunnustatud kodanikuühiskonna ekspert ja edendaja, kelle töö keskmes on olnud kaasava poliitikakujundamise ja demokraatliku arutelukultuuri edendamine nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Lauring on olnud Arvamusfestivali eestvedaja ja programmijuht, ning demokraatiatreenni maaletooja. Rahvusvahelisel tasandil on Lauring olnud Democracy Festivals Associationi asutaja ja juhatuse liige, esindades Arvamusfestivali ning panustades demokraatiafestivalide võrgustiku arengusse. Samuti on Lauring üks MTÜ Demokraatiatreenn asutajatest, pikaaegne juhatuse liige ja tegevjuht ning üks esimestest demokraatiatreeneritest Eestis.

Tema põhitöö DD Sihtasutuse Demokraatiateskuses ühiskondlike muutuste konsultandina ja arutleva demokraatia eksperdina. Ta on demokraatliku innovatsiooni eestkõneleja, ekspert ja praktik, korraldades Eestis rahvakogusid (*citizen assembly*, *citizen panels* jms). Näiteks oli ta Tallinna roheline pealinna rahvakogu projektijuht. Ta osaleb aktiivselt Avatud Valitsemise Partnerluse vabakonna ümarlaua töös.

Tema varasemad kogemused hõlmavad huvikaitse eksperdi rolli Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidus (EMSL), kodanikuühiskonna analüütiku rolli Mõttekeskuse Praxis, nõukogu liikme ja esinaise rolli Kodanikuühiskonna Sihtkapitalis, analüütiku rolli Rohetiigri Sihtasutuses.

Lauring on lõpetanud Tartu Ülikooli sotsioloogia erialal ning hetkel õpib ühiskondlike muutuste juhtimise magistriprogrammis Tartu Ülikoolis. Tema tegevus on suunatud

kestlikuma, sidusama ja teadlikuma ühiskonna kujundamisele, kus suudame märgata nii igaühe panust kui süsteemide arendamise vajadusi.

MTÜ Demokraatiatrennid juhatuse liige – Teele Pehk on MTÜ Demokraatiatrennid juhatuse liige ning pühendunud demokraatiarikastaja, kelle peamisteks tegevusvaldkondadeks on linnaruum, avatud valitsemine ja rohepööre. Praegu töötab ta DD Sihtasutuse Demokraatiakeskuses, kus koos kolleegidega integreerib kliimamuutustega kohanemise rahvakogusid demokraatiaarendusega. Teele osaleb aktiivselt rahvusvahelistes kliima-rahvakogude praktikute ja teadlaste võrgustikes ning on Federation for Innovation in Democracy Europe (FIDE) nõukogu liige.

aastal pälvis Teele Pehk Kodanikuühiskonna Missiooniinimese tunnustuse. Tänu enda isiklikule kogemusele aktivisti ja kogukonna eestvedajana teab ta täpselt, kellele, miks ja kuidas õpetada demokraatlikke väärtusi ning oskusi. Lisaks on ta aktiivne liige Demokraatliku Kooli kogukonnas.

Teale Pehk on hinnatud koolitaja ja moderaator, kes rakendab demokraatiatrenne nii Eesti Kunstiakadeemia üliõpilaste seas kui ka keskvalitsuse ametnikele mõeldud koolitusprogrammides. Ta on korraldanud demokraatiatrenne erinevates Eesti paikades ja väga erinevatele sihtrühmadele, sealhulgas koolides, festivalidel ning kogukondades, aidates seeläbi kaasa aktiivse kodanikuosaluse edendamisele üle kogu Eesti.

Varasemalt on Teele töötanud Eesti Koostöö Kogu juhatajana ja rahvaalgatusveebi eestvedajana, Rohetiigri sihtasutuses vabakonna arendussuuna juhina ning olnud aktiivne Linnalaboris. Lisaks on ta osalenud aktiivselt rahvakogude korraldamises. Rahvakogud on kaasava demokraatia vorm, kus juhuvalimi alusel valitud kodanikud arutavad olulisi ühiskondlikke teemasid ning teevad poliitikakujundajatele ettepanekuid. Teele on panustanud mitme olulise rahvakogu läbiviimisesse Eestis, sealhulgas Tallinna rohealade rahvakogusse, mis tõi kokku eri taustaga inimesed, et ühiselt arutada linna rohealade tulevikku.

Teale Pehk on lõpetanud Tartu Ülikooli ärijuhtimise magistriõppe ning omandanud avaliku halduse magistrikraadi Tampere Ülikoolis, spetsialiseerudes regionaaluuringutele ja kohaliku valitsemise teemadele. Ta on pälvinud mitmeid tunnustusi, sealhulgas 2015. aastal Kodanikuühiskonna Missiooniinimese tiitli, New Europe 100 sotsiaalse innovaatori nimetuse ning tunnustuse vabatahtliku töö eest Tallinna avaliku ruumi arendamisel.

11. Eelarve 2025 - 2027

Eelarve lisatud failina Lisa1-Eelarve_2025-2027.xlsx

12. Lisad

Lisa1-Eelarve_2025-2027.xlsx - Eelarve xlsx formaadis

Lisa1-Eelarve_2025-2027.pdf - Eelarve pdf formaadis

MTÜ_Arvamusfestival_meeskond.zip - meeskonnaliikmete CV'd